

EL JOC DE L'ENDER

Atès que les vacances de Setmana Santa ens van deixar sense Llibrefòrum al mes de març, vam ajuntar el comentari de dues lectures el mes d'abril, afegint mitja hora al nostre horari habitual.

El comentari sobre El viatge al passat, de Stefan Zweig, el podreu trobar a la ressenya del mes anterior (al febrer). Atès que tenia com a rerefons la Primera Guerra Mundial, l'hem comentada juntament amb 14, de Jean Echenoz.

Aquí només us parlarem de les sensacions que la novel·la d'Orson Scott Card ens va provocar... Les reaccions de la lectura van ser diverses: persones que hi havien entrat de ple i d'altres que van abandonar fatigades de tanta batalla, una mica surrealista per la barreja de llenguatge de ciència-ficció i videojoc.

En tot cas, ens vam entretenir a comentar el missatge que penso que l'autor ens vol transmetre: la capacitat de crueltat humana té limitacions, per això, cal enganyar els instruments de matar que esdevenen els humans quan són reclutats per a un conflicte. El món descrit és abominable en el moment que veiem que les lleves són d'infants per tal d'emmotllar-los a les necessitats de les jerarquies militars. L'objectiu: exterminar una civilització enemiga.

La Terra, la nostra, sense necessitat de cap ciència-ficció, ha emprès diversos genocidis. De moment, malgrat la crueltat que impliquen, no han assolit aquest objectiu d'eliminar tota una ètnia, o tota una religió, o la totalitat d'una comunitat humana de característiques concretes. Orson Scott Card planteja que això sigui possible enganyant els humans que han de fer efectiu aquest extermini. Els joves, entrenats des de la infantesa, vivint les batalles com si fossin simulacres, una barreja d'exercici de camp i videojoc, han d'acabar exterminant la civilització enemiga, no deixant-ne cap rastre. El genocidi perfecte. Com? Enganyant-los. Fent-los creure que és un joc. Som tots molt valents disparant quan és un joc, oi? I si algun dia ens diguessin que darrere el joc hi ha bales reals? Enemics reals? Exterminis reals? No és el que es persegueix ara amb la guerra amb drons?

Literàriament el llibre és molt fluix. Tanmateix la reflexió que ens aporta esparvera, pel que té de maquiavèl·lic, pel que té de proximitat en la realitat tecnològica militar que se'ns va apropant.

Bona lectura!

Muntsa Farré